

Pochopení druhové vzácnosti a procesů které ji podmiňují je klíčové pro zachování vzácných a ohrožených druhů. Vyznačují se vzácné a ohrožené druhy nějakými specifickými vlastnostmi, které je odlišují od druhů hojných a mohou tak být příčinou jejich vzácnosti a ohrožení? Právě tuto otázku jsem se snažila zodpovědět ve své práci analýzou biologických a ekologických charakteristik kriticky ohrožených druhů rostlin České republiky (kategorie C1 Červeného seznamu, Procházka 2001). Vegetativní, generativní i ekologické vlastnosti druhů C1 jsem porovnávala s vlastnostmi druhů jim blízké příbuzných hojných (z důvodu fylogenetické korekce), s vlastnostmi druhů blízké příbuzných hojných, rostoucích na stejném typu stanoviště (protože řada rozdílů v druhových charakteristikách může být způsobena adaptací na odlišný typ stanoviště) a zároveň s vlastnostmi druhů celé české květeny. Údaje o druzích jsem vyhledávala v literatuře a databázích, malou část dat jsem zjišťovala experimentálně. Ukázalo se, že ve srovnání s druhy blízké příbuznými hojnými dosahují druhy C1 menší výšky, kvetou kratší dobu, je mezi nimi větší zastoupení autokompatibility, mají vyšší hodnoty terminal velocity, odlišují se způsobem disperze i řadou ekologických charakteristik a rozšířením (např. nižší zastoupení c-strategie, vyšší Ellenbergovy hodnoty pro světlo, teplotu, půdní reakci a nižší hodnoty pro dusík, menší areály rozšíření). Srovnání s druhy celé české flóry dále ukázalo, že druhy C1 jsou více entomogamní, jejich semena mají menší hmotnost a nižší schopnost přetrvávat v půdní semenné bance. Pro většinu našich C1 druhů tedy platí, že se jedná o malé, kompetičně slabé druhy s jistými odlišnostmi v generativní fázi životního cyklu, které jsou vázány na otevřená, nezastíněná stanoviště s nízkou produktivitou (např. alpské bezlesí nebo některé typy vodních a mokřadních biotopů).